

Štvrtkové bristkské voľby po pol roku konečne odpútali pozornosť od Grécka.

Netreba odchod Británie. Už samo referendum môže zamiešať karty.

Veľké podakovanie posielame do Británie. Štvrtkové parlamentné voľby po pol roku konečne odpútali pozornosť od Grécka a jeho povrazochodectva nad priepasťou bailoutu.

Pritom výsledok volieb je očakávaný až s príliš veľkým napätím. Aj keby vyhrali labouristi, tlak na

uskutočnenie referenda o vystúpení z EÚ bude veľký. Zaujímavejším bude skôr výsledok Faragovej strany UKIP, ktorá je barometrom anti-EÚ nálad v Británii. Podľa posledných prieskumov má okolo 12 %, čím prekonáva aj súčasných vládných liberálov. No ešte aj ich predseda Nick Clegg sa vyjadril, že referendum definitívne nezavrhuje.

Najviditeľnejším dopadom by bola strata značnej časti príjmov európskeho rozpočtu.

O dopade vystúpenia Británie z EÚ sa toho už popísalo dosť. Efekty by sa dali zhrnúť pod tri okruhy. Najviditeľnejším dopadom by bola strata značnej časti príjmov európskeho rozpočtu, čo by pre Slovensko znamenalo menej peňazí z eurofondov a/alebo vyššie príspevky do spoločného rozpočtu. Nielen pre Slovensko – aj také Grécko by muselo vo svojej dokonale prázdnej pokladnici hľadať ďalšie eurá.

Aká bude spolupráca s Britániou v prípade jej odchodu? To závisí od toho, ako veľmi sa bude chcieť EÚ „pomstiť“. Ako konštatoval britský europoslanec Daniel Hannan, lepším riešením ako pozícia Nórska cez členstvo v EHS by bola pozícia druhého Švajčiarska, ktoré si vyjednáva vzťah s EÚ individuálne.

Najzaujímavejší je ale tretí faktor. Vystúpenie Veľkej Británie z EÚ by tiež znamenalo, že ubudne silný hlas, ktorý favorizoval trhové riešenia, pro-podnikateľský prístup. V únii ešte ostane podobne ladené Holandsko, Írsko, Estónsko, čiastočne Fínsko. Všetko skôr malé krajiny. Dominovať tak začne „francúzska“ južná vetva, presadzujúca centralizované riešenia v opratách verejného sektora, sekundovaná „nemeckou“ snahou regulovať.

K scenáru odchodu je však treba úspešné referendum, ku ktorému je stále pomerne dlhá cesta. Odchod z Británie pritom nefavorizuje ani väčšina Konzervatívnej strany. Tí dúfajú, že referendum uspokojí voličov a zároveň získajú páku na reformy EÚ, ktoré nakoniec voličov presvedčia, aby odchodu povedali nie. Najmä v prípade obhájenia premiárskeho kresla Cameronom by sa všetky oči upierali na Angelu Merkelovú ako kľúčového spojenca vo (veľkej?) reforme EÚ.

Grécko má v tretí májový víkend zaplatiť 770 miliónovú splátku MMF.

No pozornosť sa mimo Grécko dlhšie ako pár dní neudrží. Grécko má v tretí májový víkend zaplatiť 770 miliónovú splátku MMF. Podľa údajného uniknutého dokumentu grécka vláda sa za oponou vyhráza, že splátku nezaplatí, ak nedostane dlho žiadanú možnosť zvýšiť podiel krátkodobého dlhu (pokladničných poukázok, ktoré nakupujú primárne grécke banky) o 10 miliárd eur. ECB zatiaľ prakticky každý týždeň či dva zvyšuje limit na núdzovú likviditu pre grécke banky, momentálne dosiahol už 78,9 miliardy eur.

Čerstvá prognóza Komisie potešila väčšinu štátov, keďže im prisúdila vyšší rast.

Čerstvá prognóza Komisie potešila väčšinu členských štátov vrátane Slovenska, keďže im prisúdila vyšší ekonomický rast, než bol pôvodný odhad. Naopak, pre Grécko bola studenou sprchou. Kým začiatkom roka sa Grécku pripisoval na rok 2015 rast 2,5% HDP, na konci apríla sa odhad zredukoval na 0,5% rast. Primárny prebytok by mal z 4,8 % klesnúť na 2,1 % HDP. To je ešte ružová vízia v porovnaní s varovaniami MME, podľa ktorého by Grécko mohlo mať nie prebytok, ale primárny deficit 1,5 %. Tretích bodov medzi gréckou vládou a veriteľmi je dosť, no najväčšími sú nadalej práve tie kľúčové reformy – pracovný trh a penzie.

Vyjednávania predsa len v posledných dňoch zažili zaujímavú zmenu. Z pozície hlavného vyjednávača sa pomaly vytráca minister financií Varoufakis, nahradil ho tajomník ministra zahraničných vecí Euclid Tsakalotos. Ikonický marxista však nadalej ostáva súčasťou tímu a viac ako týždeň po tejto rošáde sa vyjednávania aj tak neposunuli.

Fiškálnymi nepríjemnosťami sa pripomenulo aj Taliansko. Ústavný súd tam zrušil opatrenie z roku 2012, ktoré dočasne zmrazilo rast vysokých dôchodkov. Budú sa musieť spätne doplatiť, čo znamená 5 miliardovú dieru v rozpočte.

Naopak, na trh sa vrátil Cyprus, ktorý predal sedemročné dlhopisy v (na maličkú krajinu) slušnom objeme 1 miliarda eur. Úrok na európske pomery vysoký, až 4%, no na nedávno zbankrotovanú krajinu viac ako slušné.

Ukradli vám už niekedy ešte nezaplatený nákup z nákupného košíka?

Ukradli vám už niekedy ešte nezaplatený nákup z nákupného košíka?

Asi sotva, keďže vedľa v regáli sú desiatky ďalších kusov. No vo Venezuele je to pomerne bežná vec, keďže nájsť niečo v obchode je samo o sebe úspechom. Miestny komik Laureano Marquez práve túto tragikomickú situáciu využíva vo svojich vystúpeniach. Teda využíval – tri podniky boli tesne pred jeho vystúpeniami zavreté pre „daňové úniky“. Nuž, obušky pomaly vychádzajú z módy, stačí spraviť neprehľadný daňový systém a potom môžete legálne zavrieť hocikoho a hocičo.

Dúfame, že v Európe nám vtipný nadhľad vydrží ešte dlho!

Martin Vlachynský
7.5.2015